

2020/2260(INI)

28.4.2021

NUOMONĖ

Žuvininkystės komiteto

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui
ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui

dėl sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos pagal strategiją
„Nuo ūkio iki stalo“
(2020/2260(INI))

Nuomonės referentė: Izaskun Bilbao Barandica

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Žuvininkystės komitetas ragina atsakingus Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą bei Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020)0381),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009 ir Tarybos reglamentų (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1005/2008 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1139 nuostatos dėl žuvininkystės kontrolės (COM(2018)0368),
- atsižvelgdamas į 2018 m. sausio 18 d. Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos dėl pridėtinės vertės mokesčio tarifų (COM(2018)0020),
- atsižvelgdamas į Komisijos iniciatyvos dėl nenumatytų atvejų plano, skirto užtikrinti maisto tiekimą ir aprūpinimą maistu, kaip numatyta pagal Europos žaliąjį kursą pasiūlytoje strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir „Nuo jūros iki stalo“, projektą, visų pirma į jos išipareigojimą remtis per praėjusias krizes įgyta patirtimi, įskaitant tebesitęsiančią COVID-19 pandemiją;
- atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020)0380),
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyvą)¹,
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1224/2009, nustatantį Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis²,
- atsižvelgdamas į 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų³,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos⁴,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą

¹ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

² OL L 343, 2009 12 22, p. 1.

³ OL L 343, 2012 12 14, p. 1.

⁴ OL L 354, 2013 12 28, p. 22.

- (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo⁵,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema⁶,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“⁷,
 - atsižvelgdamas į Komisijos mokslinių konsultacijų mechanizmo aukšto lygio mokslinių patarėjų grupės 2017 m. lapkričio 29 d. mokslinę nuomonę Nr. 3/2017 dėl maisto iš vandenynų „Food from the Oceans: How can more food and biomass be obtained from the oceans in a way that does not deprive future generations of their benefits?“⁸,
 - atsižvelgdamas į savo 2016 m. gegužės 12 rezoliuciją dėl žuvininkystės ir akvakultūros produktų atsekamumo restoranuose ir mažmeninėje prekyboje⁷,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. gegužės 30 d. rezoliuciją dėl kontrolės priemonių, kurias naudojant nustatoma, ar žuvininkystės produktai atitinka patekimo į ES rinką kriterijus, įgyvendinimo⁸,
 - atsižvelgdamas į savo 2018 m. gegužės 29 d. rezoliuciją dėl ES žuvininkystės sektoriaus vertės grandinės optimizavimo⁹,
 - atsižvelgdamas į savo 2019 m. balandžio 4 d. per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014¹⁰,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl Europos žaliojo kurso¹¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2020 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl naujos Europos skaitmeninės darbotvarkės¹²,
- A. kadangi strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslas yra prisidėti prie Europos klimato kaitos darbotvarkės, apsaugoti aplinką, užtikrinti produktų poziciją vertės grandinėje ir skatinti vartoti tvariai pagamintus ir sveikus maisto produktus;
- B. kadangi ES žvejybos ir akvakultūros sektoriai yra neatskiriama dalis ES maisto sistemos, kurios atsparumas ir darnus vystymasis priklauso nuo Europos žvejų ir žuvų augintojų darbo, nes jie atlieka svarbų vaidmenį remiant pakrančių, salų ir daugelio neįurinių bendruomenių aplinkosauginį, ekonominį ir socialinį aspektą;
- C. kadangi dėl COVID-19 pandemijos kilusi beprecedentė visuomenės sveikatos krizė

⁵ OL L 354, 2013 12 28, p. 1.

⁶ OL L 257, 2014 8 28, p. 135.

⁷ OL C 76, 2018 2 28, p. 40.

⁸ OL C 76, 2020 3 9, p. 54.

⁹ OL C 76, 2020 3 9, p. 2.

¹⁰ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0343.

¹¹ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0005.

¹² Priimti tekstai, P9_TA(2020)0321.

turės pasekmių prekybai ir rinkai ir padarė didelę žalą žvejams visoje Europoje; kadangi nepaisydami pavojaus sveikatai ir žemos žuvų kainos Europos žvejai tęsė darbą ir pasižymėjo kaip pagrindiniai darbuotojai ir dėl krizės išryškėjo žvejų ir akvakultūros svarba užtikrinant prieigą prie maisto; kadangi ES pasirūpino trumpalaikiu atsaku, tokiu kaip lankstesnė prieiga prie Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) ir valstybės pagalbos patvirtinimas, ir ilgalaike pagalba, kaip išdėstyta Europos ekonomikos gaivinimo plane; kadangi Europos Komisijos ketinimas parengti nenumatytų atvejų planą, kad būtų galima užtikrinti maisto tiekimą ir apsirūpinimo maistu saugumą ištikus krizei, yra sveikintinas;

- D. kadangi vykdant bendrą rinkų organizavimą (BRO), kurio principai yra iš praėjusio šimtmečio aštuntojo dešimtmečio, reikia užtikrinti konkurenciją ir socialinės ekonomikos taisyklių laikymąsi, taip pat reikia atnaujinti jo sistemą konkrečiomis programomis ir finansinėmis priemonėmis, siekiant užtikrinti nediskriminacinį patekimą į rinką mažos apimties žvejybos sektoriuje savarankiškai dirbantiems asmenims, kad būtų įgalintos jų organizacijos, kurios, veiksmingai koncentruodamos jų produktų pardavimą, sukuria didelę socialinę vertę; kadangi tokiems savarankiškai dirbantiems asmenims nebuvo teikiama parama pagal Reglamentą (ES) 2020/560¹³, nors buvo įrodyta, kad jie buvo labai svarbūs visuomenei per pandemiją, ir jiems, kaip esminiam ES maisto sistemos sektoriui, teko susidurti su rizika sveikatai ir kainų mažėjimu, nes buvo uždarytas pardavimo viešbučiuose, restoranuose ir kavinėse (HORECA) kanalas;
- E. kadangi skirtingos valstybės narės turi skirtingas mitybos ir turimų biologinių išteklių, įskaitant žuvis, vandens bestuburius ir moliuskus, naudojimo tradicijas ir įpročius; kadangi į tai turėtų būti atsižvelgiama rengiant politiką, rekomendacijas ir strategijas, kurios daro poveikį ekonomiškai svarbių ar tradiciškai naudojamų rūšių žuvims ir ne žuvies produktams žvejybos ir akvakultūros sektoriuje;
- F. kadangi dėl pažeidžiamų jūrų gyvūnų rūšių peržvejavimo ir priegaudos vyksta jūrų ir pakrančių ekosistemų degradacija ir biologinės įvairovės nykimas;
- G. kadangi, nors ES žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriai laikosi aukščiausių pardavimo, aplinkosauginių, tvarumo ir socialinių standartų, reikia juos peržiūrėti ir patvirtinti, kad visoje vertės grandinėje, įskaitant darbuotojų teises ir gyvūnų sveikatą bei gerovę, būtų užtikrintas aplinkosauginis ir socialinis tvarumas; kadangi šie sektoriai teikia kokybiškus jūros gėrybių produktus ir taip atlieka esminį vaidmenį užtikrinant gyventojų aprūpinimą maistu ir gerą jų mitybą; kadangi dėl to itin svarbu įvertinti žvejybos ir akvakultūros sektorių poziciją vidaus rinkoje ir jų produktų importą, siekiant sukurti žuvininkystės modelį, kuris atspindėtų JT darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. ir jos 17 darnaus vystymosi tikslų pasiūlytų trijų pagrindinių aspektų (aplinkosauginio, socialinio ir ekonominio) pusiausvyrą;
- H. kadangi, nors ES prekybos standartai, įskaitant aplinkosauginius, tvarumo ir socialinius standartus, yra labai aukšti, tačiau jie taikomi tik 75 proc. ES iškraunamo laimikio ir mažiau nei 10 proc. importuojamų produktų (kadangi jie netaikomi filė ir užšaldytoms

¹³ 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/560, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 508/2014 ir (ES) Nr. 1379/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, skirtomis švelninti COVID-19 protrūkio poveikį žvejybos ir akvakultūros sektoriuje (OL L 130, 2020 4 24, p. 1).

žuvims), todėl daug importuojamų produktų neatitinka griežtų normų ir standartų, kurių privalo laikytis ES veiklą vykdančias sektorius, taigi sudaromos nevienodos sąlygos ir ES gamintojai atsiduria nepalankioje konkurencinėje padėtyje;

- I. kadangi pernelyg gausus pesticidų naudojimas žemės ūkyje neigiamai veikia ir vandens florą bei fauną;
- J. kadangi žvejų asociacijos, pvz., gildijos, yra pagrindinės maisto sistemos veikėjos kai kuriose valstybėse narėse, kur jos veikia kaip ne pelno viešosios teisės ir socialinės ekonomikos subjektai, atstovaujantys žvejojimo sektoriui, ir dirba kartu su viešojo administravimo institucijoms, atlieka visuotinės svarbos funkcijas, naudingas jūrų žvejojimui ir žvejojimo sektoriaus darbuotojams, ir verslo funkcijas, t. y. parduoda produktus ir teikia konsultavimo bei valdymo paslaugas;
- K. kadangi 2020 ataskaitoje dėl pasaulio žvejojimo ir akvakultūros padėties JT Maisto ir žemės ūkio organizacija pripažįsta esminį žvejojimo vaidmenį apsirūpinant maistu pasaulyje ir drauge primena, kad didžiausia grėsmė jos indėliui yra peržvejojimas ir kad tausiai naudojant žuvų išteklius žvejojimo našumas gali padidėti;
- L. kadangi siekiant sumažinti maisto atliekų kiekį reikia pagerinti logistiką ir infrastruktūrą vertės grandinėje, kad būtų galima kuo geriau panaudoti visą laimikį ir kuo labiau padidinti maisto sistemos darnumą;
- M. kadangi reikia holistinio požiūrio į įvairias su strategija nuo „Nuo ūkio iki stalo“ susijusias strategijas ir politiką;
- N. kadangi bendra rinkos koncentracija ir didžiųjų mažmenininkų polinkis sudaryti susitarimus, kurie kartais yra nesąžiningi pirminių gamintojų atžvilgiu, neigiamai veikia mažos apimties žvejojimą;
- O. kadangi bendros žuvininkystės politikos (BŽP) tikslai, be kita ko, apima didelės maistinės vertės maisto produktų tiekimą ES rinkai, ES rinkos priklausomybės nuo maisto importo mažinimą ir užtikrinimą, kad maistas pasiektų vartotojus priimtinais kainomis; kadangi dėl tebesitęsiančios pandemijos dar labiau išryškėjo tai, kad ES turi sugebėti visapusiškai užtikrinti savo piliečių aprūpinimą maistu ir sumažinti priklausomybę nuo maisto importo iš trečiųjų valstybių;
- P. kadangi žuvininkystės ir akvakultūros produktai yra svarbus baltymų šaltinis ir svarbi sveikos mitybos sudedamoji dalis; kadangi daugiau kaip pusė Sąjungos suaugusių gyventojų turi atsvarį, o tai prisideda prie didelio su mityba susijusių ligų, pvz., širdies ir kraujagyslių ligų, paplitimo ir didina sveikatos priežiūros išlaidas; pažymi, kad žuvų ir akvakultūros produktų vartojimas ES valstybėse narėse labai skiriasi;
- Q. kadangi, palyginti su kitais gyvūniniais baltymais, laisvėje sugautos žuvis daro mažiausią poveikį aplinkai, nes jos gyvena laisvėje ir joms auginti nereikia naudoti žemės, dirbtinių pašarų, tiekti vandens ar naudoti antibiotikų arba pesticidų, todėl aprūpinimo maistu ir klimato apsaugos požiūriu jos yra puikus pasirinkimas siekiant gauti gyvūninių baltymų;
- R. kadangi žvejai, aktyviai ar pasyviai žvejojami jūrą teršiančias šiukšles ir padėdami

tvarkyti šiukšles iš kitų laivų, tvarko įvairių rūšių jūroje esančias atliekas, o tai padeda gerinti jūrų aplinką ir sektoriaus tvarumą;

- S. kadangi žvejų darbas ir nuolatinės pastangos įgyvendinti BŽP padėjo pagerinti ES žuvų populiacijas ir davė kitų teigiamų rezultatų, pasiektų vykdant veiksmingą, mokliškai pagrįstą žvejybos valdymą, pagal kurį daugiausia dėmesio skiriama tausumui bei atsakingai žvejybai ir siekiama kuo labiau sumažinti verslinės žvejybos poveikį ekosistemoms, ir kuris grindžiamas plataus užmojo valdymo tikslais, dėl kurių susitarta tarptautiniu mastu; kadangi vis dar yra aplinkosauginių parametrų, dėl kurių, jei norima juos pagerinti, reikia dėti daugiau pastangų;
 - T. kadangi žuvininkystės sektorius jau seniai padeda aprūpinti Europos vartotojus aukštos kokybės produktais, atitinkančiais aukštus mitybos ir maisto saugos standartus, ir šiuo metu jis pirmąją pasaulyje tvarumo požiūriu;
 - U. kadangi žvejybos išmetamas CO₂ kiekis 2009–2018 m. sumažėjo 18 proc.; kadangi, nors ES laivyno energijos vartojimo efektyvumas, skaičiuojamas žuvies tonomis vienam degalų litrui, per daugelį metų padidėjo dėl naujų technologijų pritaikymo ir žuvų išteklių pagerėjimo, žvejybos sektorius vis tiek susidurs su sunkumais dėl klimato kaitos, kurios jis nesukėlė, o veikia tapo jos auka, kaip matyti iš daugelio gamtos reiškinių, pvz., vandens temperatūros pakilimo, kuris turėjo ir toliau turės itin neigiamą poveikį sektoriaus pelningumui;
 - V. kadangi, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, itin svarbu, kad pasitelkiant pardavimo ir švietimo kampanijas vartotojai būtų informuojami apie tai, kaip vertinga valgyti žuvį, ir apie didelę turimų rūšių įvairovę, taip pat apie tai, kaip svarbu suprasti etiketėse pateikiamą informaciją; kadangi informacija apie kilmės šalį ir žuvininkystės produktų atsekamumas akivaizdžiai atitinka ES vartotojų interesus, tačiau pagal esamus ES teisės aktus nereikalaujama nurodyti galutinio išdarinėto ar konservuoto žuvininkystės produkto kilmės, net jeigu žvejybos sektoriui tai privaloma; kadangi dėl to maisto vertės grandinėje prarandama informacija apie atsekamumą ir darnią gamybą;
1. pabrėžia, kad BŽP ir veikianči Europos jūrų valdymo sistema yra neatsiejama ES maisto sistemos ir tiekimo grandinės dalis ir glaudžiai sąveikauja su Europos sveikatos ir aplinkos ramsčiais, kurie yra strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ pagrindas; išreiškia nusivylimą tuo, kad strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ nepakankamai svarbos teikiama žvejybos ir akvakultūros sektoriui ir joje stokojama užmojo, susijusio su šio sektoriaus indėliu ir potencialu; pabrėžia, kad dėl šio užmojų trūkumo Sąjungai sunkiau pasiekti Europos žaliojo kurso tikslus, ir įspėja, kad dėl to ES žvejams, akvakultūros augintojams ir žuvies bei jūros gėrybių tiekimo grandinės darbuotojams bus suteikta mažiau galimybių ir sumažės jų pajamos; ragina išplėsti strategiją, kad ji apimtų strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ ir strategiją „Nuo jūros iki stalo“, ir jos pavadinimą oficialiai pakeisti pavadinimu „Sąžiningos, sveikos ir aplinkai palankios maisto sistemos kūrimas pagal strategiją „Nuo ūkio ir jūros iki stalo“;
 2. pabrėžia, kad dabartinė strategija turėtų būti susieta su kompleksiniu požiūriu į žuvininkystę, pagal kurį būtų atsižvelgiama į pagrindinius ES teisės aktus šiuo klausimu ir strategijos tikslus, deramai atsižvelgiant į tris darnaus vystymosi ramsčius – socialinį,

ekonominę ir aplinkosauginę, siekiant užtikrinti, kad būsima maisto sistema būtų sąžiningesnė, sveikesnė ir labiau tausotų aplinką; primygtinai ragina Komisiją būsimoje pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, strategijose ar gairėse, kurias ji galėtų parengti pagal šią strategiją, deramai atsižvelgti į specifinę žvejybos ir akvakultūros sektoriaus pobūdį ir užpildyti spragą pateikiant tinkamų papildomų iniciatyvų;

3. pabrėžia, kad svarbu užtikrinti visų Europos žaliojo kurso iniciatyvų ir Sąjungos bei valstybių narių tikslų, susijusių, be kita ko, su aprūpinimu maistu, klimato kaita, jūrų gamtos ištekliais ir darniu žuvininkystės valdymu, koordinavimą ir tarpusavio paramą;
4. pripažįsta, kad žvejyba yra viena iš veiksmingiausių ir klimato kaitos atžvilgiu pažangiausių sistemų, užtikrinanti sveiką ir tvariai pagamintą maistą, sykiu užtikrinant ES žvejams orų gyvenimą;
5. palankiai vertina Komisijos suteiktą pagrindinių darbuotojų vykstant COVID-19 pandemijai statusą; pabrėžia, kad į šią kategoriją patenka ne tik žemės ūkio, bet ir žvejybos sektoriaus darbuotojai; todėl ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant pagerinti Europos žvejų padėtį vertės grandinėje stiprinant darbuotojų sveikatą ir saugą, užtikrinant jiems deramą darbo užmokestį ir apsaugant jų judėjimo laisvę, ypač krizės metu;
6. pabrėžia glaudų žvejybos veiklos ir biologinės įvairovės išsaugojimo ryšį ir atkreipia dėmesį į neigiamą netausios žvejybos poveikį biologinei įvairovei; tačiau pabrėžia, kad tik tausi žvejyba gali sumažinti neigiamą poveikį rūšims, buveinėms ir ekosistemoms, taip pat klimato kaitos poveikį;
7. pabrėžia, kad siekiant visapusiškai ir veiksmingai pasiekti strategijos tikslus reikia atlikti išsamų išankstinį socialinio ir ekonominio poveikio vertinimą, kad būtų galima apsvarstyti visas galimas siūlomų priemonių pasekmes ES pakrančių bendruomenėms ir jos žuvininkystės našumui bei konkurencingumui; be to, pabrėžia, kad perėjimas prie tvaraus gamybos ir vartojimo modelio turėtų vykti palaipsniui ir taip, kad būtų proporcingas ES žvejybos sektoriaus pajėgumui;
8. pabrėžia, kad perkeliant sąžiningus ir priimtinus principus į valstybių narių teisę dažnai kyla pavojus, kad rasis varginanti ir perteklinė praktika, kurios žvejams bus sunku laikytis, taip niekada iš tikrųjų ir nepasiekiant tikslų, kurių buvo siekiama šiais principais; todėl pabrėžia, kad dėl strategijos pasiūlymų žuvininkystės sektoriaus veiklos vykdytojais neturėtų patirti pernelyg didelės finansinės ar biurokratinės naštos;
9. sutinka su Komisija dėl būtinybės užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių Europos socialinių teisių ramstyje įtvirtintų principų, visų pirma turint mintyje mažų garantijų darbą dirbančius, sezoninius ir nedeklaruotus darbuotojus; šiuo tikslu pabrėžia, kad, siekiant patenkinti šį poreikį, rengiant strategijos tikslams pasiekti skirtas teisėkūros iniciatyvas reikėtų imtis praktinių veiksmų ir daugiau bendradarbiauti su ES socialinio dialogo organais, tokiais kaip ES jūrinės žvejybos socialinio dialogo komitetas;
10. pabrėžia, kad skatinant sveiką ir tvarią mitybą pagal strategiją ir ES klimato kaitos strategiją pirmenybė turėtų būti teikiama ES žvejybos ir akvakultūros produktų vartojimui, nes jie yra svarbus baltymų šaltinis, jų anglies pėdsakas mažas ir jie yra

esminė sveikos mitybos sudedamoji dalis, ir turėtų būti pabrėžiama žvejų ir moterų darbo šiame sektoriuje ir akvakultūros vertė; primena tvarios akvakultūros ir žvejybos potencialą kurti žaliąsias darbo vietas ir mano, kad ekologinė maisto sistemų apskritai ir ypač žvejybos pertvarka turėtų būti vykdoma taip, kad žvejybos sektoriui būtų užtikrintos sąžiningos pajamos ir, skatinant burtis į gildijas, kooperatyvus, asociacijas ar kitas organizacijas bei vykdam tinkamą stebėseną pagal Direktyvą (ES) 2019/633 dėl nesąžiningos prekybos praktikos¹⁴, būtų sustiprinta sektoriaus pozicija vertės grandinėje;

11. atkreipia dėmesį į nedidelį žvejybos poveikį aplinkai tam tikrais aspektais ir sveikų maisto produktų gamybą šiame sektoriuje, nes nenaudojami dirbtiniai pašarai, antibiotikai, trąšos ar cheminiai pesticidai; pabrėžia, kad dėl širdies sveikatai naudingų savybių žuvų vartojimas teikia didelių galimybių įveikti Europos visuomenės sveikatos krizę, turint mintyje didelį su mityba susijusių ligų, pvz., širdies ir kraujagyslių ligų, paplitimą;
12. pažymi, kad BŽP yra dabartinė žuvininkystės teisinė sistema, pagal kurią siekiama tiekti sveiką maistą iš jūros laikantis žuvininkystės valdymo darnumo, socialinių, ekonominių ir aplinkosaugos principų, užtikrinti tausų gyvųjų jūrų biologinių išteklių naudojimą ir atkurti žvejojamų rūšių populiacijas iki tokio dydžio, kuris būtų didesnis nei dydis, kuriam esant gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis, ir jį išlaikyti, taip pat užtikrinti žvejybos veiklos pelningumą;
13. pabrėžia svarbų moterų vaidmenį perdirbant, reklamuojant ir parduodant sugautas žuvis;
14. pabrėžia, kad tebesitęsiant pandemija parodė, jog ES reikia gerinti ir užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą ir savarankiškumą, kad būtų sumažinta jos priklausomybė nuo importo iš trečiųjų valstybių; pritaria tam, kad būtų parengtas nenumatytų atvejų planas, siekiant užtikrinti ES aprūpinimą maistu ir apsirūpinimo maistu saugumą, jeigu ateityje kiltų krizių; primena BŽP tikslą prisidėti prie ES rinkos aprūpinimo aukštos maistinės vertės maistu ir ES rinkos priklausomybės nuo maisto produktų importo mažinimo; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia siekti pažangios pasaulinių, regioninių ir vietos maisto sistemų integracijos skatinant trumpus kanalus žuvininkystės vertės grandinėje, kad, laikantis bendrosios rinkos principų, būtų pagerintas aprūpinimas maistu;
15. pabrėžia, kad Biologinės įvairovės strategija ir strategija „Nuo ūkio iki stalo“ yra dvi to paties medalio pusės; todėl ragina parengti poveikio vertinimus, kuriuose būtų nustatytos visos su Komisijos biologinės įvairovės tikslais susijusios išlaidos, turint mintyje žvejybos, taigi ir maisto gamybos intensyvumo sumažinimo poveikį;
16. pabrėžia, kad įgyvendinant strategijoje siūlomus tikslus ir priemones ir pereinant prie darnios maisto sistemos deramas dėmesys turi būti skiriamas ekonominiam, socialiniam ir aplinkosauginiam maisto sistemų tvarumui ir Europos žvejybos bei akvakultūros sektorių konkurencingumui, įskaitant sąžiningas pirminių gamintojų pajamas; pabrėžia

¹⁴ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto tiekimo grandinėje (OL L 111, 2019 4 25, p. 59).

konstruktyvių, veiksmingų ir lygių konsultacijų su žvejais ir akvakultūros augintojais bei kitais atitinkamais vertės grandinei atstovaujančiais suinteresuotaisiais subjektais svarbą priimant bet kokį sprendimą, susijusį su siūloma strategija „Nuo ūkio iki stalo“;

17. prašo Komisijos ir atitinkamų ES agentūrų, įskaitant Europos maisto saugos tarnybą, pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ įvertinti, ar dumbliai gali būti saugus, sveikas ir tvarus maisto šaltinis;
18. palankiai vertina tai, kad Komisija planuoja pateikti BŽP veikimo ataskaitą, kuri turi būti paskelbta ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. ir kurioje daugiausia dėmesio reikės skirti pavojams, kuriuos klimato kaita kelia rūšių tvarumui, ir tikslui pasiekti didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį; tačiau pabrėžia, kad norint pasiekti tvarumą užtikrinantį žuvų išteklių dydį ir atkurti jūrų ir pakrančių ekosistemas reikia laikytis bendro požiūrio, pagal kurį dėmesys taip pat turėtų būti skiriamas žvejybos ir akvakultūros sektorių naudai ir jų socialiniam, ekonominiam ir aplinkosauginiam tvarumui, įskaitant invazinių svetimų rūšių, kurios kelia grėsmę tam tikroms ekonomiškai svarbioms rūšims, poveikį, ir bendromis pastangomis siekti sumažinti jų poveikį; ragina po šios ataskaitos pateikti pasiūlymų dėl teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimamų aktų ir imtis veiksmų, siekiant geriau įgyvendinti BŽP tikslus, atsižvelgiant į naujus žuvininkystės sektoriui kylančius iššūkius, ir šalinti visus trūkumus, kurie pasirodė esantys reikšmingi;
19. pabrėžia, kad Komisija ir valstybės narės turi imtis veiksmų, būtinų siekiant pagerinti ES vandenių kokybę ir neleisti, kad nuodingosios medžiagos patektų į maisto grandinę; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares laikytis holistinio požiūrio į jūros aplinką ir šalinti pagrindines vandens taršos priežastis, įskaitant jūrą teršiančias šiukšles ir komunalines bei gamybinės nuotekas, ir nutraukti jūros aplinkai ir žmonių sveikatai žalingą praktiką;
20. palankiai vertina neseniai paskelbtas Tvarios ES akvakultūros plėtros 2021–2030 m. strategines gaires; pabrėžia esminį akvakultūros vaidmenį ir tai, kad ji turi būti plėtojama kaip esminis elementas užtikrinant savarankišką apsirūpinimą sveiku maistu; ragina skubiai priimti ir įgyvendinti šias gaires ir šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad reikia konkrečių vandens bestuburiams ir vidaus vandenių akvakultūrai skirtų gairių, siekiant nustatyti geresnio valdymo ir didesnio darnumo kryptį, taip pat teikti didesnę šių sektorių finansavimą iš naujojo Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (EJRŽAF);
21. pabrėžia, kad toliau dirbant prie pasiūlytos strategijos „Nuo ūkio ir jūros iki stalo“ įkvėpimo ir atspirties šaltinis turėtų būti esama praktika, kuri jau atitinka dabartinės strategijos tvarumo tikslus, pvz., tam tikrų tipų akvakultūros valdymas, kurį vykdant taip pat teikiamos aplinkosaugos ir socialinės paslaugos; ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas, skatinti ir teikti tinkamą paramą aplinką tausojančiai akvakultūrai, pvz., mažo poveikio, uždarų sistemų akvakultūrai, dumblių, vandens bestuburių, tvenkinių žuvų auginimui ar integruotoms multitrofinės akvakultūros sistemoms, nes ji yra svarbi žiedinės ekonomikos dalis ir iš esmės prisideda prie perteklinių maistinių medžiagų transformacijos į aukštos kokybės baltymus;
22. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad tvarios akvakultūros

plėtros planuose būtų atsižvelgta į pagrindines sektoriaus potencialo plėtojimo kliūtis, ir pripažinti poreikį vykdant tinkamą teritorijų planavimą skirti teritorijų akvakultūrai; pabrėžia skaidraus ir dalyvavimo grindžiamo mechanizmo, atitinkančio Direktyvą 2014/89/ES dėl jūrinių teritorijų planavimo, svarbą siekiant teisingai paskirstyti teritorijas visiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant esamus ir naujus žvejybos plotus ir akvakultūros ūkius; pabrėžia, kad akvakultūros plėtrai reikia tvirtos, patikimos ir aiškios teritorijų ir licencijų naudojimo teisinės sistemos, kuri užtikrintų pasitikėjimą ir investicijų į šį sektorių saugumą;

23. palankiai vertina ketinimą skatinti ekologinę akvakultūrą ir pabrėžia jos ekonominę naudą akvakultūros produktų gamintojams, nes ji teikia daug neišnaudotų plėtros ir augimo galimybių; atkreipia dėmesį į tai, kad perėjimas gali būti remiamas naudojant EJRŽAF lėšas;
24. pabrėžia, kad akvakultūros sektoriuje jau seniai įprasta naudoti nepanaudotus (arba galimus naudoti) gyvūninius produktus žmonėms vartoti; atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant sukurti žiedinę ekonomiką reikia didelių investicijų, kad būtų sukurta akvakultūros ir maisto atliekų sinergija ir remiami sveikinti pakartotinio akvakultūros atliekų (pvz., dumblių) panaudojimo žuvims šerti procesai;
25. palankiai vertina Komisijos ketinimą remti žalią verslo modelius, pvz., grindžiamus anglies dioksido sekvestracija, norint pasiekti, kad tiekimo grandinės būtų tvaresnės; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad tam tikra akvakultūros praktika, pvz., midijų ar austrių auginimas, gali būti sėkmingas ateities modelis taikant apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą; ragina Komisiją investuoti į tokio tipo ekologišką verslą atsižvelgiant į strategijos tikslus;
26. palankiai vertina Komisijos ketinimą paskelbti gaires dėl tvaraus apsirūpinimo maistu visuomeninio maitinimo įstaigose ir primygtinai ragina Komisiją į šias gaires įtraukti žvejybos ir akvakultūros produktus;
27. palankiai vertina Komisijos ketinimą imtis veiksmų siekiant paspartinti energijos vartojimo efektyvumui žemės ūkio ir maisto sektoriuose skirtų sprendimų diegimą rinkoje; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad tokiais veiksmais taip pat turėtų būti atsižvelgiama į akvakultūros sektorių, siekiant įdiegti visas galimas energijos gamybos, susijusias su šių tipų ūkininkavimu, formas ir skatinti nulinio vartojimo gamybos sistemą;
28. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinti vandens kokybės gerinimo ir ligų kontrolės priemones ir apriboti laikymo tankį gaminant akvakultūros produktus, kad būtų užtikrinta žmonių sveikata ir gyvūnų gerovė;
29. pabrėžia, kad pernelyg dažnai ekologiški produktai patenka į kainų kategoriją, kuri daugumai Europos vartotojų yra nepasiekiamo; todėl pabrėžia, kad reikia sukurti ES lygmens sąžiningą ekologiškų produktų kainų sistemą, kad jie nebebūtų mažumos privilegija, o galėtų tapti sveikos mitybos visiems pagrindu;
30. palankiai vertina Komisijos pasiryžimą daugiau dėmesio skirti investicijoms į technologijas ir žaliąją bei skaitmeninę praktiką, tačiau reiškia nusivylimą dėl to, kad neužsimenama apie žvejybos ir akvakultūros sektorių; pabrėžia, kad būtina skubiai

remti žvejus ir žuvų produktų tiekimo grandinės subjektus pereinant prie labiau skaitmeninės praktikos, daug investuojant į mokymą ir skaitmeninimo bei perėjimo prie ekologiškos praktikos ir priemonių finansavimą;

31. prašo Komisijos ir valstybių narių patobulinti ir suvienodinti visų žvejybos ir akvakultūros produktų, nesvarbu, ar jie švieži, užšaldyti ar perdirbti arba parduodami restoranuose ir per mažmenininkus ar didmenininkus, ženklina ES lygmeniu, be kita ko, naudojant skaitmeniniu būdu nuskaitomus kodus, siekiant užtikrinti kilmės vietas, rūšių ir informacijos apie kitus aspektus, pvz., gamybos metodus, atsekamumą, įskaitant iš trečiųjų valstybių importuojamus produktus;
32. pabrėžia, kad ES reikia maisto atsekamumo sistemos, pagal kurią būtų didinamas žvejybos ir akvakultūros sektorių tvarumas ir tenkinami vartotojų poreikiai teikiant informaciją apie tai, kur, kada, kaip ir kokios žuvys buvo sužvejotos ar užaugintos, visų pirma siekiant pagerinti maisto saugą, tačiau taip pat siekiant sudaryti sąlygas visoje ES produktų ir importo iš trečiųjų valstybių grandinėje atlikti patikrinimus ir kovoti su sukčiavimu ir neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama (NNN) žvejyba; ragina laikytis koordinuoto požiūrio, siekiant užtikrinti įvairių iniciatyvų šiuo klausimu nuoseklumą ir įvertinti skirtingų galimybių vartotojams, gamintojams ir visai vidaus rinkai sąnaudas ir naudą laikantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹⁵, kad šie tikslai būtų įgyvendinti kuo veiksmingiau; mano, kad į šią sistemą turėtų būti įtraukti visi vertės grandinės dalyviai, kad jie galėtų bendradarbiauti naudodamiesi paprastomis skaitmeninėmis sistemomis, kurias lengva naudoti ir dėl kurių veiklos vykdytojai, ypač mažosios įmonės, nepatirtų pernelyg didelių išlaidų;
33. pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti skaidrumą vartotojams, sektoriui ir įvairioms administravimo įstaigoms, būtina priimti tinkamus visų ES rinkose parduodamų produktų tvarumo atsekamumo mechanizmus; palankiai vertina Komisijos ketinimą remti taisyklių dėl klaidinančios informacijos, susijusios su maisto produktų tvarumu, įgyvendinimą ir sukurti ES tvaraus maisto ženklavimo sistemą, ir pasiekti Žaliojo kurso tikslus ir JT darnaus vystymosi tikslus; pabrėžia, kad tokiu būdu kils tvarių produktų vertė ir bus apsaugotos vartotojų teisės; prašo Komisijos parengti gaires dėl skaitmeninių priemonių, skirtų vartotojų informacijai, perduodamai per visas vertės grandinės grandis, įskaitant esamas platformas, siekiant skatinti esamų sistemų sąveikumą ir didinti jų veiksmingumą;
34. prašo Komisijos apsvarstyti galimybę skelbti aplinkosaugos ataskaitas, atitinkančias patikimus tarptautiniu mastu pripažintus kriterijus, pvz., Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) standartą Nr. 14024, kurie turėtų būti grindžiami ne kuriuo nors vienu tvarumo aspektu, o visu gyvavimo ciklo vertinimu, ir turėtų būti įgyvendinami taip, kad administracinė ir finansinė našta, ypač mažos apimties žvejybą vykdančioms žvejoms ir MVĮ, būtų kuo mažesnė; šiuo tikslu pabrėžia, kad ženklavimas turi būti objektyvus, grindžiamas moksliniais duomenimis, patvirtintais atlikus griežtą nepriklausomą tikrinimą, nediskriminacinis tikrosios maisto produktų maistinės vertės atžvilgiu ir gebantis teikti išsamią ir konkrečią informaciją apie produkte esančias maisto medžiagas, grindžiamą vidutinio suvartojimo referenciniais kiekiais, neklaidinant ar nedarant įtakos pasirinkimui pirkti, kaip nustatyta Reglamente (ES)

¹⁵ OL L 123, 2016 12 5, p. 1.

Nr. 1169/201¹⁶; be to, pabrėžia, kad įmonės taip pat turi atlikti tam tikrą vaidmenį užtikrinant, kad jų įsigyjamus žuvininkystės produktus būtų galima atsekti iki kilmės vietos, ir teikiant visą informaciją, kurios vartotojams reikia, kad jie galėtų pasirinkti turėdami tinkamos informacijos ir rinkęsi sveiką ir ekologišką mitybą;

35. atsižvelgdamas į tai primygtinai ragina Komisiją nustatyti įpareigojimą informuoti vartotojus ženklinant visų išdarinėtų ar konservuotų žuvų ir jūros gėrybių, pvz., vėžiagyvių, moliuskų ir ikrų, kilmę ir atsekamumą ir, siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, įvertinti poreikį peržiūrėti Reglamentą (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo bei prireikus parengti atitinkamą pasiūlymą;
36. pažymi, kad, nesant pasaulinės tvarumo standartų konvergencijos, dėl skirtingų ES produktams ir trečiųjų valstybių produktams taikomų standartų ES žuvininkystės sektorius gali atsidurti nepalankioje konkurencinėje padėtyje; šiuo tikslu pabrėžia, kad ES produktams taikomos ženklinimo ir atsekamumo taisyklės turėtų būti taikomos ir importuojamiems produktams; be to, pabrėžia, kad reikia pritaikyti dabartinius teisės aktus siekiant nustatyti reikalavimą pateikti galutinio produkto, gauto gamybos linijose kartu naudojant ES ir trečiosios valstybės produktus, kilmės deklaraciją;
37. pabrėžia, kad reikia suderintos ES lygmens teisinės sistemos, kad būtų galima sukurti ES lygmens maistingumo ženklinimo pakuotės priekinėje pusėje sistemą, grindžiamą nepriklausomais moksliniais įrodymais; primygtinai ragina valstybes nares remti būsimos maistinės sudėties kategorizavimo sistemos įgyvendinimą ir susilaikyti nuo vienašalių veiksmų, kurie galėtų trukdyti suderinti Komisijos pastangas; ragina Komisiją apsvarstyti poreikį į šių maistinės sudėties kategorijų kūrimo algoritmą įtraukti pakeitimus, kad omega-3 buvimas būtų vertinamas teigiamai ir skiriant baudos taškus būtų atsižvelgiama į sočiųjų ir nesočiųjų riebalų santykį;
38. atkreipia dėmesį į tai, kad žuvų, vėžiagyvių ir moliuskų produktai gali būti saugomi taikant Europos žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemas; pažymi, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 32 straipsnį valstybės narės taip pat gali naudoti neprivalomą kokybės terminą „salų žemės ūkio produktas“, be kita ko, žuvų, vėžiagyvių ir moliuskų produktams, kad būtų padidintas salų gamintojų matomumas; ragina valstybes nares apsvarstyti galimybę nustatyti papildomas regionines nuorodas, skirtas žvejybos ir akvakultūros sektoriams, siekiant skatinti jų gamintojų ir produktų, kurie neatitinka apsaugos pagal Reglamente (ES) Nr. 1151/2012 nustatytas Europos kokybės sistemas reikalavimų, matomumą;
39. palankiai vertina tai, kad privaloma naudoti laimikio sertifikatus;
40. pabrėžia, kad reikia toliau skatinti atsakingą žvejybos išteklių naudojimą ir kovoti su NNN žvejyba stiprinant tausios žvejybos susitarimų su ES nepriklausančiomis valstybėmis politiką, skirtą kokybiškus produktus tiekiantiems Europos laivams;
41. pažymi, kad ES žvejybos, akvakultūros ir perdirbimo sektoriuose jau taikomi griežti aplinkosauginiai ir socialiniai standartai, kurie taip pat bus peržiūrėti siekiant užtikrinti,

¹⁶ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

kad produktai būtų aukštesnės kokybės; todėl mano, kad į ES rinką iš trečiųjų valstybių įvežamiems žuvininkystės produktams itin svarbu taikyti abipusiškumo principą ir uždrausti įvežti produktus, gautus vykdant NNN žvejybą;

42. palankiai vertina visiško NNN žvejybos netoleravimo politiką, atsižvelgiant į tai, kad šis reiškinys yra pasaulinio masto, ir į tai, kad reikia laikytis nuoseklios ir aiškios kaimynystės politikos žvejybos valdymo klausimu, tuo pačiu visapusiškai užtikrinant Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008 dėl NNN žvejybos¹⁷ (NNN reglamento) vykdymą; šiuo klausimu pabrėžia, kad su trečiosiomis valstybėmis pasirašytuose susitarimuose turėtų būti tausiai žvejybai skirti skyriai, atitinkantys ES darnaus vystymosi politiką, BŽP ir NNN reglamento nuostatas; prašo suteikti paramą ES žvejams, laivynams ir jūrų gėrybių sektoriuje veikiančioms MVI, kad sustiprėtų ir pagerėtų jų padėtis vertės grandinėje; primena, kad autonominės tarifinės kvotos turi būti taikomos tik tais atvejais, kai ES rinkai netiekama užtektinai jūros gėrybių, ir kvotomis negali būti naudojamosi siekiant daryti spaudimą ES gamintojų tiekimui ir kainoms;
43. pabrėžia, kad ES turėtų nuolat stebėti trečiųjų valstybių, kurių žvejybos ir akvakultūros produktams buvo suteikti lengvatiniai tarifai, pastangas kovojant su NNN žvejyba; pabrėžia, jog labai svarbu, kad ES visapusiškai pasinaudotų pagal NNN reglamentą numatytais priemonėmis, įskaitant vadinamąją raudoną kortelę, jei valstybė, kuriai buvo nustatyti lengvatiniai tarifai, nesilaiko ES reikalavimų, susijusių su darbuotojų teisėmis, tausia žvejyba ir žvejybos produktų atsekamumu;
44. pabrėžia, kad reikia užtikrinti vienodas sąlygas visiems ES parduodamiems žvejybos ir akvakultūros produktams, neatsižvelgiant į jų kilmę; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti dabartinių ES saugos, higienos ir kokybės reikalavimų, įskaitant visų žvejybos ir akvakultūros produktų pardavimo vidaus rinkoje standartus, įgyvendinimą;
45. primena, jog norint, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimai taptų iš tiesų tvarūs, dar reikia daryti pažangą šioje srityje; pabrėžia, kad šie susitarimai turi atitikti patikimiausias turimas mokslines rekomendacijas ir nekelti grėsmės trečiųjų valstybių mažos apimties žvejybos sektoriui, ir nepakenkti vietos apsirūpinimo maistu saugumui;
46. pabrėžia, kad svarbu padidinti vartotojų informuotumą, ir ragina užtikrinti, kad visi į ES rinką patenkantys importuojami žvejybos produktai atitiktų tarptautiniu lygmeniu sutartus minimalius standartus, nustatytus Tarptautinės darbo organizacijos konvencija C188 dėl darbo žvejybos sektoriuje ir ES įgyvendintus Tarybos direktyva (ES) 2017/159¹⁸, siekiant neleisti, kad ES piliečiai vartotų žuvis nežinodami, jog jos buvo sužvejotos laivais, nesilaikančiais minimalių socialinių sąlygų;
47. primygtinai ragina Komisiją parengti prekių, pagamintų naudojant vaikų ar priverčiamąjį darbą, sąrašą ir atitinkamas ataskaitas, skirtas ES politikos formuotojams

¹⁷ OL L 286, 2008 10 29, p. 1.

¹⁸ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2017/159, kuria įgyvendinamas 2012 m. gegužės 21 d. Europos Sąjungos žemės ūkio kooperatyvų konfederacijos (COGECA), Europos transporto darbuotojų federacijos (ETF) ir Nacionalinių žvejybos įmonių organizacijų Europos Sąjungos asociacijos („Europêche“) sudarytas Susitarimas dėl 2007 m. Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos dėl darbo žvejybos sektoriuje įgyvendinimo (OL L 25, 2017 1 31, p. 12).

ir įmonėms naudoti, kad būtų galima atlikti rizikos vertinimus, vykdyti išsamų tiekimo grandinių patikrinimą ir parengti kovos su vaikų ir priverčiamuoju darbu strategijas; ragina Komisiją naudoti sąrašą kaip prieš reikalavimų nesilaikančius žvejojimo laivus ir nebendradarbiaujančias trečiąsias valstybes nukreiptą priemonę, panašią į nustatytąjį NNN reglamento VII skyriuje, visų pirma apriboti ar sustabdyti importą iš žvejojimo laivų ar žvejojimą vykdančių valstybių, įtrauktų į (juodąjį) sąrašą dėl sunkių darbuotojų teisių pažeidimų ir pagrindinių žmogaus teisių nepaisymo žvejojimo laivuose;

48. pabrėžia naujojo EJŖŽAF svarbą siekiant sudaryti sąlygas darniai valdyti jūras ir vandenynus, skatinti vystyti darnią mėlynąją ekonomiką, modernizuoti žuvininkystės sektorių laikantis BŽP tikslų, sukurti naujų užimtumo ir pajamų galimybių, remti tvarias praktikas, pirmenybę teikti kartu atsinaujinimui, įskaitant mažos apimties žvejojimą, nes tai galėtų sustabdyti gyventojų skaičiaus kaimo vietovėse ir salose mažėjimą, ir skatinti aktyvų moterų, asociacijų, įskaitant gildijas, pvz., *cofradías*, gamintojų organizacijų ir mažmeninio sektoriaus dalyvavimą; siūlo naudojant EJŖŽAF fondo lėšas teikti finansines paskatas tiems žvejams, akvakultūros produktų gamintojams ir darbuotojams tiekimo grandinėje, kurie jau ėmėsi priemonių, kad sumažintų savo poveikį aplinkai ir aplinkosauginį pėdsaką; palankiai vertina Komisijos ketinimą investuoti į mokslinius tyrimus, inovacijas ir technologijas ir pabrėžia, kad EJŖŽAF taip pat turėtų būti naudojamas siekiant remti mokslinių tyrimų ir inovacijų programas ir projektus, kurių tikslas – mažinti maisto švaistymą ir skatinti darnią maisto sistemą, be kita ko, sukurti paskatų vykdyti sektoriaus skaitmeninę pertvarką visose žvejojimo ir akvakultūros produktų vertės grandinės grandyse; be to, pabrėžia, kad esamas Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų programas reikia susieti su strategija „Nuo ūkio iki stalo“ ir 2030 m. biologinės įvairovės strategija bei EJŖŽAF ir visapusiškai įtraukti žvejojimo ir akvakultūros sektorių ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus visoje vertės grandinėje, siekiant kuo labiau padidinti galimą skirtingų sektorių sąveiką;
49. pabrėžia BŽP tikslą vykdyti selektyvią žvejojimą ir pažymi, kad siekdamas šio tikslo žvejojimo sektorius investuoja į selektyvios žvejojimo įrankius; pabrėžia, kad Sąjunga turėtų remti ir skatinti šias investicijas;
50. pabrėžia, kad reikia gerinti BŽP stebėjimą, kontrolę ir vykdymo užtikrinimą, įskaitant visišką įpareigojimo iškrauti laimikį įgyvendinimą ir elektroninio laivų stebėjimo įdiegimą siekiant pagerinti maisto produktų atsekamumą;
51. atkreipia dėmesį į tai, kad ES žvejojimo laivynų energijos vartojimo efektyvumas ilgainiui nepaprastai padidėjo dėl naujų technologijų pritaikymo; pažymi, kad dėl aukštų standartų, kurių turi laikytis ES žvejojimo sektorius, pagerėjo žuvų išteklių;
52. pabrėžia mažos apimties priekrantės žvejojimo svarbą ir mano, kad šis sektorius gali labai palengvinti perėjimą prie darnaus žuvų išteklių valdymo; ragina visas valstybes nares atitinkamai padidinti šiam sektoriui skiriamą nacionalinių kvotų procentinę dalį;
53. rekomenduoja ES institucijoms ir visoms valstybėms pradėti veiksmingas, tinkamai finansuojamas ir plataus masto vartotojų šviečiamąsias informuotumo didinimo kampanijas siekiant skatinti sveiką ir tvarų žuvų vartojimą, pabrėžti žuvų produktų savybes ir naudą ir padėti vartotojams išmintingai rinktis perkant šviežių žuvų produktus, be kita ko, skatinant vartoti mažiau žinomų rūšių žuvis; ragina Komisiją ir

valstybes nares įgyvendinti iniciatyvas, kuriomis siekiama mažinti maisto švaistymą ir kitas atliekas, susidarančias ES žuvų ir jūros gėrybių rinkose;

54. mano, kad vienas iš pagrindinių visų kampanijų, kuriomis skatinama vartoti jūros gėrybes, ramsčių turėtų būti jų įsigijimui taikomos praktikos tvarumas ir vadovaujamas Europos žuvininkystės vaidmuo šioje srityje; be to, pabrėžia, kad šios kampanijos turėtų būti skatinamos glaudžiai bendradarbiaujant su prekybos asociacijomis ir tam tikrų sričių specialistais, pvz., mitybos specialistais, gydytojais ir pediatrais, siekiant imtis tikslinių ir efektyvių veiksmų, kad būtų padėta Europos vartotojams;
55. pažymi, kad Komisijos pasiūlymu dėl direktyvos dėl PVM tarifų siekiama taikyti netiesioginį apmokestinimą, kad būtų paskatintas tvariai pagamintų ir sveikų maisto produktų vartojimas; ragina valstybes nares pasinaudoti šioje srityje esančiomis priemonėmis, pvz., lengvatiniiais PVM tarifais ir žaliaisiais viešaisiais pirkimais;
56. kritikuoja tai, kad strategijoje neminima nė viena dėl jūrų taršos mikroplastiku ir nanoplastiku ES kylanti problema, nes ši tarša kelia didelę grėsmę Europos vartotojų sveikatai; pabrėžia, kad reikia paspartinti su jūrą teršiančių šiukšlių, nanoplastiko ir mikroplastiko poveikiu žvejybos ištekliams ir žmonių sveikatai susijusius mokslinius tyrimus ir duomenų rinkimą, sykiu skatinant veiksmus, kuriais siekiama didinti Europos vartotojų informuotumą apie taršą plastikumu;
57. ragina Komisiją suteikti finansinę paramą ir matomumo projektams ir iniciatyvoms, kurių tikslas yra sutrumpinti tiekimo grandines, skatinti vietos maisto sistemas ir tvarų jūros gėrybių vartojimą bei remti mažos apimties žvejybą;
58. pabrėžia, kad, norint visapusiškai laikytis Europos žiedinės ekonomikos principų ir pasiekti maisto švaistymo mažinimo tikslus, žvejybos sektoriuje turėtų būti remiama ir skatinama geroji praktika, pvz., produktų, kurie nesiekia mažiausio išteklių išsaugojimą užtikrinančio orientacinio dydžio ir kuriems taikomas išmetimo į jūrą draudimas, pakartotinis panaudojimas;
59. pažymi, kad dėl savo pobūdžio daug Komisijos strategijoje aptartų gyvūnų gerovės klausimų netinka žvejybos sektoriui;
60. pabrėžia, kad reikia nustatyti geresnius mažos apimties žvejybą vykdančių žvejų prekybos organizacijų konsultavimo metodus, kad jie galėtų dalyvauti atitinkamuose sprendimų priėmimo procesuose, kurie turi įtakos jų pragyvenimui, pvz., socialinio dialogo komitetų veikloje; šiuo klausimu pabrėžia teisingo ir subalansuoto mažos apimties žvejybos sektoriaus dalyvavimo svarbą, nes patariamose tarybose ir kituose forumuose jam atstovaujama nepakankamai; visų pirma pabrėžia, kad įgyvendinant tokius tarptautinius įpareigojimus kaip socialinis ir ekosisteminis valdymas svarbus lygus ir teisingas atstovavimas, siekiant užtikrinti, kad juos būtų įmanoma įgyvendinti visuose laivyno segmentuose;
61. apgailestauja, kad nors strategijoje teisingai pabrėžiamas ūkininkų kaip žemės sergėtojų vaidmuo, Europos žvejai, kurie turėtų būti laikomi ir pripažįstami jūros sergėtojais ir kuriems tenka svarbus vaidmuo siekiant strategijos tikslų, tokio paties pripažinimo nesulaukia; todėl reiškia nepasitenkinimą tuo, kad strategijoje neužtikrinamas sektoriaus

atstovų dalyvavimas instituciniuose forumuose ir neskatinama taikyti principo „iš apačios į viršų“, pagal kurį Europos žvejai būtų visapusiškai įtraukiami į taisyklių, kurias jie turi taikyti, rengimą; pabrėžia, kad norint visiškai pasiekti strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslus reikia visapusiško žuvininkystės sektoriaus dalyvavimo;

62. pabrėžia, kad reikia skatinti mažos apimties žvejojimą vykdančius žvejus jungtis į asociacijas, kooperatyvus ir gamintojų organizacijas, siekiant užtikrinti geresnę jų derybinę poziciją rinkos tiekėjų atžvilgiu ir geresnę bei stipresnę poziciją maisto tiekimo grandinėje, kad jiems būtų užtikrintos teisingos pajamos; pabrėžia, kad asociacijos, pvz., gildijos Ispanijoje (*cofradías*), turėtų būti pripažintos pagal ES teisę ir laikomos atitinkančiomis reikalavimus gauti finansinę paramą tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir gamintojų organizacijos; ragina Komisiją imtis veiksmų šiuo klausimu.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	19.4.2021
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 27 -: 1 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Giuseppe Ferrandino, Søren Gade, Niclas Herbst, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Grace O'Sullivan, Manuel Pizarro, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Ruža Tomašić, Peter van Dalen, Emma Wiesner
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Benoît Biteau, Manuel Bompard, Nicolás González Casares, Valentino Grant, Petros Kokkalis, Gabriel Mato, Nuno Melo

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

27	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Ruža Tomašić
ID	Rosanna Conte, Valentino Grant, France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Peter van Dalen, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Nuno Melo, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Pierre Karleskind, Emma Wiesner
S&D	Clara Aguilera, Pietro Bartolo, Giuseppe Ferrandino, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matić, Manuel Pizarro
The Left	Petros Kokkalis
Verts/ALE	Benoît Biteau, Rosa D'Amato, Grace O'Sullivan, Caroline Roose

1	-
The Left	Manuel Bompard

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė